

PAKORETKEILIJÖITÄ

KIRJ. HELMI M.

(Jatkoa.)

Aurinko ei vielä ehtinyt kohota korkealle, kun jo Eugen jälleen avasi silmänsä. Hän ei voinut nukkua rauhallisena, vaikka olikin väsynyt. Hänen hermostonsa oli tavattomassa jännityksessä ja aivosto työskenteli kiihkeästi.

—Vaara! Missä on toveri Vaara tälläkertaa, oli hänellä ensimmäinen ajatus herättyään. Mitä olisi nyt tehtävä... mitä toimittava?

Eugen miettii ja samalla hän ihailen katselee nukkuvaa vaimoaa ja pientä poikaansa... hänen molempia rakkaitaan...

Hänen silmissään Armida näyttää suloiselta, kun lämmin on tuonut taas ruusut hänen poskilleen. Kuitenkin myöntää Eugen, että hänen ystävänsä ei ole enää sama ihana Armida, jota hän Sinervä-järven rannoilla tapasi polvellaan pidellä vuosia sitten... Suun ympärille oli painunut surun piirtoja ja monta ajan ja murheen merkkiä löysi hän noissa lempeissä kasvoissa.

— Armida! kuiskaa Eugen. Aurinko on jo korkealla ja päivänsaateet leikkivät kasvoillasi...

Armida herää.

Hän lempeänä ja hyvätuulisena alkaa kertoa:

— Kuulehan! Näin juuri kummalia unta... heräsin siihen... vai sinäkö heräit... Olimme jossain oudossa paikassa, sinä, minä ja pikku pojumme... Siellä oli myös Vaara ja Elma sekä Kustaa. Se paikka oli jonkinlainen suuri linnoitus, korkeiden muurien ympäröimä, jokaisessa muurin kulmauksessa oli asetettu vartija ja porttia ei ollut muuta kun yksi... Siellä häiri paljon ihmisiä, kaikki olivat touhussa kuin työmurahaiset. Kaikki nämä ihmiset olivat näivettyneen ja väsyneen näköisiä, kalpeita ja surumielisiä... Muutamat röhkeät komentajat ajoivat heitä edellään kuin tahdotonta karjaa...

Hiljaista murinaa kuului vähän väliä niiden ihmisten huulilta, mutta he varoivat, ettei nuo julmat vartijat olleet lähetyvillä. Mutta yhtäkkiä ilmestyi pihalle suuri rautainen mies, joka huudahti mahtavalla äänellä, jotta se kaikui ympäri laajan linnan alueen:

— Katkokaa kahleenne, aukaitaan tuo rautainen portti! Meitä ei voi kukaan täällä pitää ellemmme vapaasti halua täällä olla.

Silloin kaikki kokoontuivat hänen ympärilleen ja heistä kertyi suuri joukko. Vartijoille — muureilla — tuli hätä, mutta kun he näkivät tuon väenpaljouden marssivan rautaista porttia kohti, eivät he uskaltaneet liikahtaa. Suuri mies kulki edellä ja toiset seurasivat häntä samassa askeleen tahdissa... me seurassimme mukana.

Portin lukot murrettiin.

Toisella puolella porttia avautui esteemme ihmeen ihana lakeus. Siellä näkyi silmänkantamattomasti vihreitä puutarhoja, niiden keskellä kierteli kirkkaita puroja, ja ihania lähteitä löytyi siellä täällä. Auringonvaloa tulvi niin tavattomasti, että silmiä huikasi... Mikä eniten kummastutti

ja ihailua herätti, olivat ne suuret ja mahtavat valkeat, jotka puutarhojen keskellä valkeaksi maalattuina esteemme avautuivat. Muutamat rikkaat erakot omistivat nämä ihanat olinpaikat, mutta nyt valtasivat nämä muurien takaa tulleet ihmiset heidän uljaat kotinsa ja asettuivat niihin lupaa kysymättä...

— Entäs sitten? Kysyy Eugen hymyillen.

Armida katsoo häntä silmiin ja leikkilisenä hymähtää:

— Niin... entäs sitten! Sinäpä minut heräitkin unestani, enkä nyt tiedä miten uni olisi jatkunut...

—Hm! vertauksellinen uni... Tässä kapitalistisessa yhteiskunnassa me työläiset olemme niinkuin suljettujen porttien sisäpuolella, koko yhteiskunnan tukipylväät, isomasta pienempään lakeijaan asti, ovat ahaasti meitä vartioimassa. Meilläkin on vain yksi portti avattava, niin silloin olemme uudessa yhteiskunnassa... Sosialismi on se avain, jolla sen rautaisen portin lukko avautuu...

— Sinä olet kuin Jooseppi, joka kelpasi Egyptin faraolle unen selittäjäksi, keskeyttää Armida. Sinä olet oikeassa... Mutta niinhän sanotaan, että sitä unissaan, mitä ilmissään, ja niin kaiketi on käynyt minunkin uneksuessani. Päivät päästään mietin uuden yhteiskunnan rakentamista... eli ensin vanhan musertamista... niinpä sitten vielä niitä samoja aatteitani näen unissani vertauksellisesti.

— Miten lienee ystäväme asiat tällä kertaa, miten on Vaaran laita nyt? puhuu hän kotvan kuluttua. Minun täytyy rientää kuulostamaan hänen asiansa ja ottamaan selvää erinäisistä seikoista... Meillä ei ole aikaa hukattavaksi, sillä kauan eivät urkkijat ole pois ympäriltämme.

— Niin... aikaa ei saa hukata... huoahtaa Armida.

— — —
Samana iltapäivänä istuivat Eugen, Armida, Kustaa ja Elma sievästi mutta vaatimattomasti katetun pöydän ympärillä. Elma kertoo tarjoavansa syntymäpäivänsä kunniaoh kahvia vierailleen, ja leikkilisenä iloitsee hän siitä, kun on jo muutaman kymmenen vuosikertaa ympäri kiertänyt maapallon mukana. Heillä on ollut paljon hauskoja tarinoita, jopa aamullisen unensakin on Armida ehtinyt kertoa.

Äkkiä koputetaan ovelle ja ilman käskyä astuu kaksi outoa miestä sisään. He esittivät julkeasti asiansa. Kiellettyä kirjallisuutta sanovat etsivänsä.

Rauhallisina istuivat tuttavamme katsellen, kun miehet taloa tarkastivat ja penkoivat jokaisen loukon. Miehet eivät löydä mitään, mutta uhkamielisinä he poistuivat. Näyttää, että heillä on aikomus toisenkin kerran tuttaviamme tavata.

Toinen miehistä murisee mennessään:

— Tässä kaupungissa ette te kiihoitustanne jatka, olkaat varmat siinä...

Kukaan ei puhu mitään hetken aikaa, he tuijottavat kukin ajatuksissaan toisiinsa.

Armida kuiskaa itseksensä:

— Sen lujan rautaisen portin me kerran aukaisimme... me murramme sen lukon ja tuollaiset vartijat me ajamme pois muureilta...

(Jatk.)

Elämän taistelussa

Voi elämä, mitä sinä oletkaan! Et ole kukkien päällä kulkemista, ei ruusujen ja seppelten sitomista, vaan tuskien tuntemista ja katkerien kyyneleiden vuodattamista...

Vallankumouksen aikoja Suomessa ei voi kukaan sanoa kuvata, ei kertoa kaikkea, mitä Suomen työikänsä on saanut kärsiä.

Monen ajatuksissa silloin kiersi, että pois täytyy päästä sieltä kirouksen maasta, pois toiseen vapaampaan maahan, vaikkapa Amerikkaan. Sieltäpä ne toisetkin niin hyvää kertovat. Mutta miksi petätte kirjailianne, miksi kehoitate viimeiset pennit matkaan uhraamaan ja siten vain johdatte toisia orjuudesta kurjuuteen.

Olen yksi niistä, jotka tänne ovat saapuneet jälkeen Suomen vallankumoustaistelun, tulin noin vuosi takaperin. Läksin tänne Lännen kultalaan, kun ajattelin, että täällä on helpompaa elättää lapsiani, joita on kaksi 3 ja 5 vuotiaat saanhan täällä edes ruokaa, niin ajattelin.

Suomessa emme saaneet kaikin ajoin perunan kuoriakaan. Voi lapsiraukkani! Vanhempi lapseni ymmärsi, että ei ollut ruokaa, mutta hän ei voinut käsittää, missä on syy, kun ruuatta pitää olla. Kysyi aina: mami, miksi meillä ei ole leipää, kun on niin kovin nälkä?

Hän vaipui horrokseen ja sitten taas vähän ajan kuluttua huudahti: mami, antakaa minulle pieni palanen leipää! Sitten kun hän tointui, selitin hänelle, että ei ole leipää... Pikku tyttöni! Yksi päivä vielä, niin sitten saamme jauhoja (puoli kiloa henkeä kohti piti riittää viikoksi) niin sitten tehdään leipää. Lapseni haki sellaisen astian missä perunankuoria pidetään ja ne söivät sellaista roskaa, jota ei kenenkään eläimet syöneet.

Voi teitä äidit, jotka annatte, ja olette antaneet, lapsillenne puhdasta ruokaa, kuinka onnellisia sentään olette. Suomessa äidit laittoivat lapsiaan nukkumaan ilman ruokaa kirvelevän nälän polte vatsassa.

Nyt on lapsillani ruokaa, kun on päästy Suomesta pois, mutta ei tämä maa silti ole sellainen kuin siellä Suomessa ajatellaan. Leipähuolet ovat kovaa täällä myöskin. Kun tulee työtön aika niinkuin nytkin taas on, niin ompa työläisellä vastuksia. Ei osaa maan kieltä, ei tunne tapoja, ilmanala on toisenlainen, että ei pysy terveenä ja sen lisäksi kaikki muut vastukset.

Henkilöt, jotka tänne ovat hommanneet tulemaan tahtovat matkarojoja, ne täytyisi maksaa jne. Kyllä silloin ihminen saa ajatella, kun on kestänyt Suomen luokkasodan kauhat, vankilan nälän ja kidutukset, kun menettää miehensä kuulain lävistämänä, jää pienten lasten kanssa olemassaolon taisteluun, niin alkaapa jo tietää, mitä on työläisen elämä. Silloin jo voi todistaa, että se ei enääkaan ole kukkia ja seppeleitä eikä kauniita lauluja.

Mikä ero on olla täällä tai siellä? Parhain tervehdys kaikille luokkatovereille!

G. H.

Jäähdyäiset

Kirj. Fr. Freiligrath.

Avotaisessa suoraa iskua ei, läpikieroa keinoja vain. Mun kuoloon ilkeys, oikku vel, viha kalmukien länsmainen! Lens' nuoli tappava takaapäin salakavalan väljyän toimin. — Kapinoitsijan ruumis ylväs nyt, ma makaan täysissä voimin!

Käsi käyneenä kelpo rautaan

Iva, uhma ylpeä huullillain viel' huudan: "kumous!" kuollessain käyn kunnialla niin hautaan. Ah, halusta hautani suolannevat kaikk', ystävät Preussin ja tsaarin, mutt' kunniaatkin laukaisevat Pfaltz, Unkari yli mun parin.

Mies köyhä ryysytakissaan

hän mullan hautaan heittää ja känsittyneellä kourallaan maan povehen mun peittää. Ja kevtukukista sepeleen tuo peitoks' haavoitetulle, sen on hän vaimoin, lapsineen työn jälkeen, solminnut mulle.

Nyt hyvästi maailma taisteleva,

nyt hyvästi joukot olivat, sä kenttä ruudilta tuoksuva, te kalvat ja torvet soivat.

Nyt hyvästi, mutt' ei ainiaks'

ei henki jää haudan alaan, pian nouseen taas miinä korkeuks', yhä voimakkaampana palaan.

Kun särkyvi kruunu viimeinen

viel' taistohon voitojkaaseen ja kansa lausuy: syyllinen! viime kerran, tapaamme taas.

Me sanoin sodimme, miekoin myös, ain' toveri uskollinenkin

On kansalla kruunujen kaantamistyös' tuo leimuava kapinainenki.

TAUDINITUJEN IKÄ.

Taudin idut eli bakteriat eivät tavallisesti elä kauan sen jälkeen, kun ne ovat joutuneet pois ihmisen ruumiista. Kumminkin elävät ne tuntimäärin, jopa päiviäkin, jos ne löytävät suojaa auringonpaisteelta, kuivuudelta, puhtaudelta, hapelta ja saavat ravintoa.

Auringon paiste on taudinitujen paras hävittäjä. Ne eivät elä kauan auringonpaisteisessa huoneessa, jos valo pääsee niihin vapaasti käymään. Mutta ne voivat elää viikkoja, jopa kuukausiakin ysköksissä ja ulostuksessa y.m. liassa, mihin valonsäteet eivät pääse tunkeutumaan.

Kuivuu tappaa useimmat bakteeriat hyvin nopeasti. Kosteissa paikoissa ja pimeissä loukoissa voivat ne elää väliin viikkojakin.

Kun taudinitut joutuvat pois ruumiista, eivät ne tavallisesti löydä sopivaa ravintoa ja kuolevat sen tähden nälkään sangen pian. Muutamat lojit vaipuvat kumminkin kuivaan lepötilaan ikäänkuin siemenet päiviksi, jopa viikoiksikin ja heräävät jälleen eloon suotuisan olosuhteiden palatessa. Näitä bakteerioita, jotka niinmuodoin kestävät nälkää ja kuivuutta, tavataan pölyssä, mistä ne ilman mukana tarttavat ihmisiin alkaakseen niissä hävittävän toimintansa.

HYVÄÄ PUHDISTAMAAN VERTA.

3 teelusikallista sulphur, 1 teelusik. Cream of tartar 1 kahvikupillinen siirappia eli hunajaa sekoittaa sen hyvin, ottaa teelusikallinen aamulla, kun se löysää vatsan, niin ottaa vaan puolen. Se on hyvää viemään finnit pois kasvoista. Emilia Hiironen.